

PRÍBEH ŠTUDENTKY

KLIŠÉ „VŠETKO SO VŠETKÝM SÚVISÍ“ JE V MEDICÍNE SVÄTÁ PRAVDA

Už od prvého ročníka neotáľa a podieľa sa na takmer všetkých študentských akciách. Deťom pomáha zbaviť sa strachu z bielych plášťov, dôchodcom zas zostať srdcom mladý. Uvedomuje si dôležitosť nielen fyzického, ale aj mentálneho zdravia či duchovnej posily, bez ktorej by si štúdium medicíny nevedela predstaviť. O tom, že aj malé ženy majú veľké srdce a veľkú guráž vás, verím, svojim príbehom presvedčí aj Mária Mikitová. Študentka piateho ročníka všeobecného lekárstva na Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine.

Rozhodla nebojácna povaha

Ak by sme chceli hyperbolizovať, mohli by sme povedať, že na svete existujú dva typy ľudí. Tí, ktorí si školu vyberú podľa toho, kde sa im podarí urobiť skúšky a tí, ktorým sa podarí zvládnuť skúšky všade, kam sa prihlásia. Hoci to vyzerá, že tí druhí to majú v živote ľahšie, práve ich čaká pred nástupom do školy ešte ďalšie veľké rozhodnutie. "Čo bude pre mňa najlepšie?" Do tohto rozhodovacieho procesu vstupuje veľa vonkajších faktorov. Okrem možného uplatnenia, vedeckých výsledkov školy, blízkosti k rodnému kraju či ku kamarátom z detstva môžu úlohu zohrať aj iné dôvody. Napríklad naučiť sa dávať prízvuk na prvú slabiku slova, nie na predposlednú, ako je v šarištine zvykom, či povaha uchádzača. Práve posledné menované dôvody doviedli Máriu do Martina. A to aj napriek tomu, že skúšky zvládla úspešne na dvoch lekárskech

fakultách na Slovensku.

Sama hovorí, že jej výber len zrkadlí jej povahu. Hoci bola prijatá aj do Košíc na všeobecné aj zubné lekárstvo, kde už v tom čase poznala veľa študentov a bolo to oveľa bližšie k jej rodnému kraju, rozhodla sa úplne inak. „*Nebojím sa skúšať nové veci a riskovať. Aj v tomto prípade som chcela vyskúšať niečo iné, nepoznané, a to aj tam, kde nikoho nepoznám a kde budem musieť hovoriť spisovne po slovensky,*“ približuje svoj vysokoškolský štart s úsmevom a zároveň dodáva: „*Povedala som si, že keby to bolo zlé, po prvom ročníku prestúpim. Už po prvých dňoch na fakulte mi však bolo nad slnko jasnejšie, že prestup sa konať nikdy nebude.*“ A tak sa začal písať martinský príbeh jednej malej, hlučnej, veselej, aktívnej a hrdej východniarky, ktorá miluje robiť druhých šťastnými, snaží sa dôverovať Božiemu plánu a rada vychádza zo zóny komfortu.

JLF UK prekonala očakávania

Z prvotných pochybností sa nakoniec len rozširoval zoznam pozitív, ktoré štúdium so sebou prinášalo. „*Úprimne, nepoznám fakultu, ktorá sa môže pýšiť takou dokonale rodinnou atmosférou, množstvom priateľských študentských akcií, výbornými podmienkami na štúdium, ukázkovým a férovým prístupom pedagógov, nádhernou prírodou, či všadeprítomnou nezištnou pomocou medzi študentmi,*“ začína Mária výpočet pozitív. Po piatich rokoch štúdia a skúsenosti s vyučujúcimi vníma ľudí na fakulte ako otvorených dialógu a dohode, ktorí si napriek svojej pracovnej vyťaženeosti vždy vedia vyhradiť čas na rozhovor, napísanie emailu či telefonát. „*Od prvého ročníka je jednou z mojich úloh aj komunikácia s vyučujúcimi a vedením fakulty a nikdy som sa nestretla s neserióznym problémom,*“ spomína Majka.

Samozrejme, že štúdium medicíny – ani na tak ideálnej fakulte ako je JLF UK – nie je len príjemné lietanie na mäkučkome obláčiku. Sú tu aj menej príjemné časti. „*Najťažšia je príprava na skúšky,*“ vysvetľuje Mária, ktorá však aj v týchto momentoch vidí skôr pozitívny prínos pre jej budúcnosť. „*Beriem to tak, že naši vyučujúci z nás chcú vychovať dobrú a šikovnú generáciu lekárov. Vedia, že my raz budeme tí, ktorí budú liečiť ich, majú na nás vysoké nároky. Je to prirodzené a dalo by sa povedať, že aj žiaduce. Nikdy však nebol problém prediskutovať záležitosti týkajúce sa výučby a skúšok a prísť na konsenzuálne riešenie,*“ berie situáciu s nadhľadom. Ani vysoké očakávania od vyučujúcich Máriu nezastavili pred tým, aby sa podieľala na mimoškolských aktivitách, ktoré rozvíjajú nielen ju, ale aj jej okolie. Od roku 2017 je aktívnou členkou Martinskeho klubu medikov, v ktorom už o rok neskôr zastávala pozíciu Národnej koordinátorky pre verejné zdravie v rámci Slovenskej asociácie medicíny (SloMSA). Vďaka tomu sa zúčastnila medzinárodných mítingov študentov medicíny v Kanade, Rusku i Slovinsku. Spolu so svojimi kolegami sa podieľala na aktivitách ako Nemocnica u medvedíka, vďaka ktorej sa už niekoľko rokov darí odstraňovať syndróm bieleho pláštá u škôlkarov. Seniorom z domova dôchodcov zas spoločne pomáhajú navrátiť iskrú do života a ukázať im, že aj jeseň života je krásna. „*Napriek aktivitám ako je mentálny tréning, vyrábanie rôznych ozdôb, maľovanie či skladanie origami, boli pre mňa najsilnejšími momentmi obyčajný rozhovor a pohľad do láskavých očí ľudí, o ktorých sa rodina už dlhú dobu nezaujíma. Pocit, že niekomu na vás ešte záleží, je esenciálny pre každého človeka v každom veku. Rozhovor či chvíľa času je to najmenej, čo môžeme našim seniorom dať a pre nich to znamená naozaj veľa,*“ pripomína si najsilnejšie chvíle Mária. Od počiatku štúdia pôsobí aj ako zástupkyňa ročníka v Študentskej časti akademického senátu JLF UK, ku ktorej sa časom pridala aj úloha predsedníčky. Nezhahá ani počas zriajacej pandémie a svojimi skúsenosťami prispievala v intervenčnom tíme Ministerstva zdravotníctva SR, s ktorým pomáhala napríklad na východnom Slovensku. „*Niekoľko mesiacov som pomáhala ako zdravotník aj vo svojej rodnej obci Hanušovce nad Topľou. Či už pri antigénovom testovaní obyvateľov či skriningu ochorenia COVID-19 našej národnostnej menšiny, aj v rámci intervenčných tímov. Napriek negatívam,*

ktoré pandémie stále prináša, mám na tieto služby veľmi pekné spomienky,” pripomína. Spomenúť všetky aktivity, ktorým sa Mária venuje, by zaplnilo pravdepodobne aj celý časopis a sama si to veľmi dobre uvedomuje. „*Často sa zamyslím nad tým, či som od počiatku môjho vysokoškolského štúdia nemala viac mimoškolských ako školských aktivít. Keď si ale uvedomím, že už som piatačka, asi som sa predsa len venovala aj medicíne.*“ Vlastnosť „byť všade“ sa u nej podľa jej vlastných slov začala v útlom veku. Začínala v detských kresťanských táboroch, kde vypomáhala ako animátorka. Hra na klavír či vystupovanie vo folklórnom súbore ju zas naučili nielen vystupovať pred ľuďmi, ale aj cítiť sa v ich spoločnosti úplne prirodzene. Možno aj to ju neskôr počas gymnaziálnych rokov doviedlo k funkcii predsedníčky študentského parlamentu, kde sa realizovala pri akciách „všetkého druhu“. Keď sa toto spojí s vlastnosťou pomáhať všetkým navôkol, nie div, že kde je potrebná pomoc, tam je Mária.

Byrokracia na úkor ľudského života

Neodlučiteľnou časťou štúdia medicíny je prax. „*Po druhom ročníku je u nás prax dobrovoľná. Po ukončení štvrtého a piateho je povinná a po šiestom nevyhnutná,*“ smeje sa Mária. Absolvovať ju študenti môžu v niektorej z lokálnych nemocníc, či v okresoch z ktorých pochádzajú. „*Fakulta má zmluvy s mnohými nemocnicami po celom Slovensku. Dvere máme otvorené naozaj takmer všade,*“ približuje možnosti, ktoré štúdium medicíny v Martine ponúka. Majka tú svoju absolvovala napríklad aj vo Fakultnej nemocnici J. A. Reimana v Prešove, kde strávila dva týždne na internom oddelení a dva na chirurgii. „*Najviac ma prekvapila denná pracovná náplň lekára (obzvlášť na internom oddelení). Byrokracia – vyhodnocovanie výsledkov, vybavovanie vyšetrení, kontaktovanie blízkych, písanie prijímacích a prepúšťacích správ a podobne – zabrali neúmerne množstvo dennej náplne práce lekára. Hlavne v porovnaní s časom, ktorý lekár strávi pri lôžku pacienta. Tiež ma prekvapilo, ako napriek všetkému, čím si v súvislosti s COVID pandemiou už lekári, sestry i ostatní zdravotníci zamestnanci nemocnice prešli, ešte vládu pracovať a liečiť často nevládných, ich prácu a vedomosti spochybňujúcich pacientov. Česť a vďaka výnimkám,*“ vzdychne si. Priebiehu praxe a nálož vedomostí, ktoré si z praxe študenti odnášajú, podľa nej závisia od dvoch hlavných faktorov:

„*V prvom rade od aktivity a húževnatosti študenta, následne od ochoty a pracovnej vyťaženeosti lekárskeho kolektívu,*“ vysvetľuje a jedným dychom dodáva: „*Na stážach v nemocnici počas štúdia sa v nás naši vyučujúci snažia podnieť teoreticko-klinické myslenie, logiku a ukázať, že všetko so všetkým súvisí. V medicíne je toto „kliše“ skutočne pravdivé. Na to, aby sme vedeli rozmyšľať správne klinicky, jednoznačne musíme stavať na adekvátnych teoretických základoch.*“

Stíha aj spať. Iba žeby nie

Ak sa pýtate, či Mária stíha vôbec oddychovať, pri jej odpovedi na túto otázku by sme viacerí mohli pochybovať. „*Ak oddychujem, tak zväčša aktívne. Na pasívny oddych musím byť fakt zničená. Milujem tanec, hlavne ten náš, folklórny. Telo aj dušu vždy obživím pri turistike, do ktorej som sa zamilovala viac-menej práve na vysokej škole, vďaka krásnemu Turcu a vrchom, ktoré Martin obkolesujú,*“ vymenúva ďalší zoznam aktivít, ktoré vo svojom živote stíha. Raz do týždňa stihne hrať tiež florbal a vzťahy so spolužiakmi utužuje aj na niektorom z predstavení v Slovenskom komornom divadle. Tentokrát však „len“ ako diváčka. Byť neaktívnym študentom je v Martine naozaj ťažké. Študentský život v týchto končinách je viac než bohatý. Bez ohľadu na to, či vás zaujíma zábava, kultúra, šport či vzdelávanie. „*Študentský život sa odohráva v prvom rade na internáte. Tu máme všetko pod jednou strechou – jedáleň, posilňovne, klavírnu miestnosť, spoločenskú miestnosť, študovne aj kaplnku, redakciu časopisu, vysokoškolské biblické hnutie, ale aj veľa ďalších možností,*“ opisuje Mária. Veľa programu vymýšľajú aj samotní študenti, ktorí pravidelne organizujú párty na rôzne témy. Usporiadávajú sezónne akcie, ako letný strom – stávanie mája, alebo zimný strom – ozdobovanie stromčeka spolu so sprievodnými akciami. Nechýbajú ani športové podujatia či charitatívne akcie, ktoré sa niekedy spoja v jedno a vznikne už tradičné podujatie, ako je Martinský beh medikov spojený s festivalom a veľtrhom zdravotníctva. Hoci to na internátoch v Martine žije, Mária ma uistuje: „*Keďže bývame na internáte len my, študenti lekárskej fakulty, tolerujeme sa navzájom a ak sa niekto potrebuje učiť, vieme si vyjsť v ústrety.*“ A ako hodnotí svoj výber vysokej školy po piatich rokoch štúdia a zábavy? „*Nepoznám študenta, ktorý by na JLF UK nebol rád. Ja si už neviem predstaviť, že by som študovala inde,*“ uzatvára.